

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้ชุดฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลลพบุรี สรุปผลการดำเนินการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายการวิจัย

การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้ชุดฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีความมุ่งหมาย 2 ประการ ได้แก่

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในการพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้น ป.5 โดยใช้ชุดฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ระหว่างก่อนการใช้ชุดฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์กับหลังการใช้ชุดฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนอนุบาลลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 จังหวัดลพบุรี
 2. กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลลพบุรี 1 ห้องเรียน จำนวน 45 คน โดยวิธีการการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม
 3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.1 แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน
 - 3.2 ชุดฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 6 ชุด
 - 3.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเขียนเชิงสร้างสรรค์ประกอบด้วย
 - 3.3.1 แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา เพื่อใช้ทดสอบนักเรียนก่อนและหลังเรียน เป็นแบบทดสอบชนิดอัตนัยทั้งหมด จำนวน 2 ชุดๆ ละ 6 ฉบับ รวม 12 ฉบับ
- แบบทดสอบดังกล่าวมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of item objective congruence or IOC) อยู่ระหว่าง .65-.90 มากกว่า 0.5 ทุกชุด แสดงว่าชุดฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มี 12 ค่า (ฉบับละค่า)

3.3.2 แบบทดสอบเรียงความแบบบรรยาย เพื่อใช้ทดสอบนักเรียนก่อนและหลังใช้ชุดฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 2 ชุดๆ ละ 1 ฉบับ รวม 2 ฉบับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ใช้เวลาทำการสอนสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง เป็นเวลา 5 สัปดาห์ โดยดำเนินการดังนี้

1. ประเมินเพื่อทำความเข้าใจถึงวิธีการเรียนการสอน และวิธีการวัดผลและประเมินผล
2. ทำการทดสอบก่อนเรียน (pre-test) กับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาชุดที่ 1 ก่อนเรียน 6 ฉบับ และแบบทดสอบเรียงความแบบบรรยายก่อนเรียน 1 ฉบับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและหาคุณภาพแล้ว
3. ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามขั้นตอนโดยย่อ ดังนี้ (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก)
 - 3.1 ดำเนินการเรียนการสอนตามขั้นตอนโดยใช้ชุดฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่กำหนดไว้ในแต่ละแผน
 - 3.2 วัดและประเมินผลด้วยแบบฝึกหัดท้ายบทของทุกแผนการจัดการเรียนรู้
4. ทำการทดสอบหลังเรียน (post-test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาชุดที่ 2 หลังเรียน 6 ฉบับ และแบบทดสอบเรียงความแบบบรรยาย หลังเรียน 1 ฉบับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและหาคุณภาพแล้ว

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ชุดฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1/E_2) เท่ากับ $88.83/85.90$ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้
2. หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้ชุดฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ก่อนและหลังการทดลอง
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้ชุดฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ก่อนและหลังการทดลอง ด้วยการทดสอบที (t – test) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของชุดฝึกการเขียนสร้างสรรค์ (E_1/E_2) เท่ากับ 88.83/85.90 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. นักเรียนชั้น ป.5 มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ในวิชาภาษาไทย โดยผู้วิจัยใช้ชุดฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่สร้างขึ้นทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

นักเรียนชั้น ป.5 ที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยรวมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาความสามารถเป็นรายด้าน พบว่า ความสามารถในการคิดริเริ่ม ความคิดคล่องแคล่ว ความคิดละเอียดลออ และด้านความคิดยืดหยุ่น คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน คะแนนเฉลี่ยรวมทุกด้านจากคะแนนเต็มเฉลี่ย 24.16 ก่อนเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 13.64 หลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 19.33

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้ชุดฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” ผลการวิจัยพบว่า เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ นักเรียนที่ใช้ชุดฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนการใช้ชุดฝึกกับหลังการใช้ชุดฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ .05 โดยมีความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังการใช้ชุดฝึกสูงกว่าก่อนการใช้ชุดฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ แสดงว่าชุดการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนที่ใช้ชุดฝึกมีความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์สูงขึ้น

จากผลการวิจัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ชุดฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีส่วนช่วยพัฒนากระบวนการคิดและเกิดทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศในการเรียน กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิดเชิงสร้างสรรค์จนสามารถเรียบเรียงถ่ายทอดออกมาเป็นถ้อยคำหรือข้อความที่เหมาะสม มีพัฒนาที่แปลกแตกต่างไปจากผลงานเดิมๆ ของผู้เรียนสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ดรีงตรา แหลมสมุทร (2537, บทคัดย่อ) เรื่องการใช้สื่อเป็นสิ่งเร้าในการสอน ซึ่งผลการศึกษาพบว่า การที่ครูใช้กลวิธีและสิ่งเร้าแปลกใหม่ พร้อมทั้งการจัดบรรยากาศในการเรียนอย่างเป็นกันเอง เป็นการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเกิดความสนใจ และผลการศึกษาของ ปราโมทย์ ขันติลาภพันธ์ (2530, หน้า 20) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความถนัดทางการเรียนด้านภาษาไทยและคณิตศาสตร์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดระยอง ซึ่งผลการศึกษาพบว่า การให้ผู้เรียนเกิดความคิดเชิงสร้างสรรค์ต้องเป็นไปตามความสนใจไม่กำหนดตายตัวความคิดเชิงสร้างสรรค์จะเกิดจากสิ่งเร้าที่ใช้ประกอบการสอน อาทิ ภาพ รูปร่าง สีเส้น เป็นต้นซึ่งชุดฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ประกอบด้วยสิ่งเร้าที่เป็นรูปภาพ ที่มีสีเส้น รูปร่าง การ์ตูน คำ ข้อความ ที่ไม่มีข้อกำหนดตายตัว ผู้เรียนมีอิสระในการคิด คิดอย่าง

อิสระ และคิดอย่างกว้างขวาง นักเรียนสามารถเกิดจินตนาการได้อย่างต่อเนื่องจากภาพที่ไม่จบในตนเอง นักเรียนเกิดความสนใจและอยากเขียนมากขึ้น

การวิจัยในครั้งนี้พบว่าชุดฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ส่งผลต่อการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สนุกสนาน เพลิดเพลิน มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อประโยชน์ต่อการศึกษา และการจัดกระบวนการเรียนรู้ครั้งต่อไป ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ครูควรเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วม มีทั้งความรู้ เจตคติ และมีกระบวนการทำงาน สัมพันธ์สอดคล้องกัน เพื่อจะได้กิจกรรมการเรียนรู้ที่ทำให้เกิดการพัฒนาแก่ผู้เรียนอย่างแท้จริง

1.2 ครูควรจัดรูปแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ทั้งความรู้ ความคิด และกระบวนการทำงาน การปฏิบัติอย่างรอบรู้กว้างไกล

1.3 ครูควรคำนึงถึงความรู้สึของผู้เรียน สร้างสรรค์บรรยากาศในการเรียนในเชิงบวก เพราะบรรยากาศส่งผลให้การเรียนรู้พัฒนาอย่างยั่งยืน

1.4 ครูควรวางแผนการจัดการเรียนรู้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียน คณะครู ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือชุมชน ได้มีส่วนร่วมเพื่อให้ทราบถึงความต้องการของผู้เรียน และสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ตลอดจนความร่วมมือ และบริหารจัดการที่จะช่วยส่งเสริมให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอน

2.1 การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ครูควรให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการเขียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการด้านการเขียนอย่างต่อเนื่อง

2.2 การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ครูควรให้อิสระแก่ผู้เรียน ให้อิสระในการฝึกงาน หอสมควรทั้งในรูปแบบกลุ่ม และรายบุคคล ครูต้องไม่เน้นรูปแบบการเขียน แต่ควรให้ความรู้ความเข้าใจในรูปแบบการเขียนนั้นๆ ควบคู่ไปด้วย เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาการเขียนที่เป็นรูปแบบของตนเอง

2.3 การใช้สื่อภาพต่างๆ ในการจัดกิจกรรมการสอน ครูควรคำนึงถึงขนาด สี สัน และความชัดเจนของภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาดูผลการใช้ชุดฝึกการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์กับกลุ่มตัวอย่างในระดับชั้นอื่นๆ
2. ควรมีการศึกษาดูผลการใช้ชุดฝึกการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ เพื่อการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ